

**Kdybych tak mohl - až přijde stáří -
zavřít své dveře, zavolat:**

Hola!

**Pán se vám pěkně poroučet dává,
že není doma.**

Verše psané na vodu

**NECHCI
BÝT NA
OBTÍŽ**

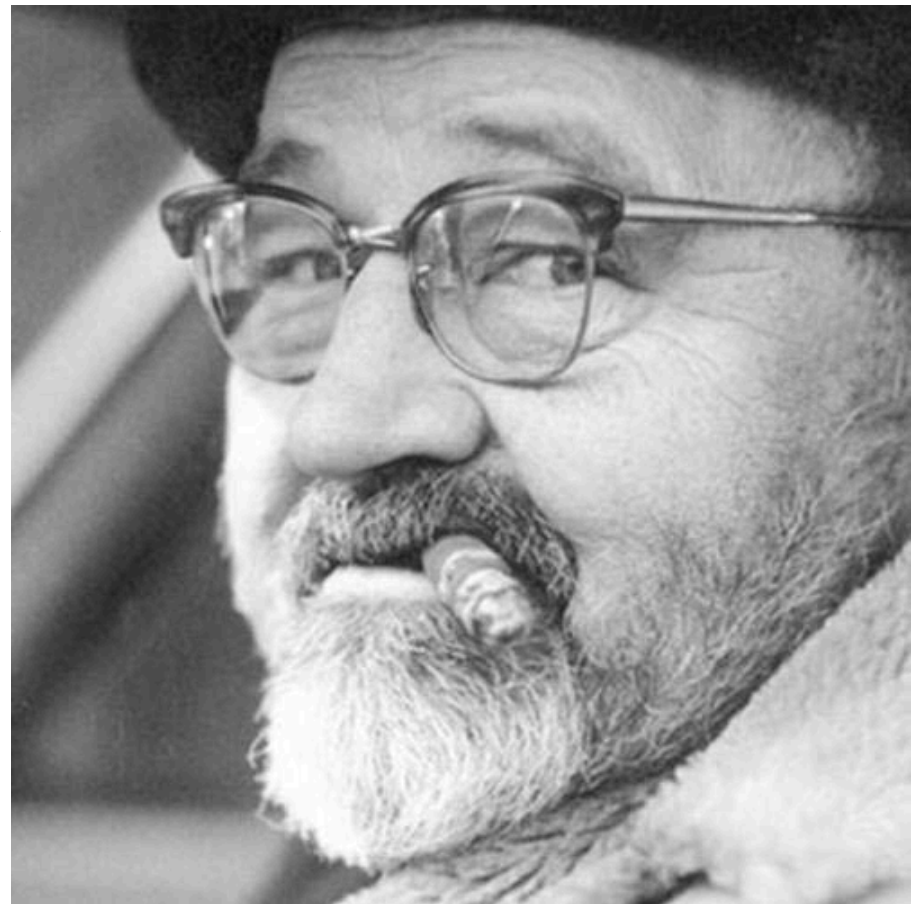

POTŘEBY STARÉHO PACIENTA V INTENZIVNÍ PÉČI

Radkin Honzák

**částečně z vlastní nedávné zkušenosti,
která byla veskrze příznivá**

Jakmile se ze stáří
začne dělat zásluha
je to špatné.
Protože každej
blbec – starej – byl
taky jednou mladej
blbec.

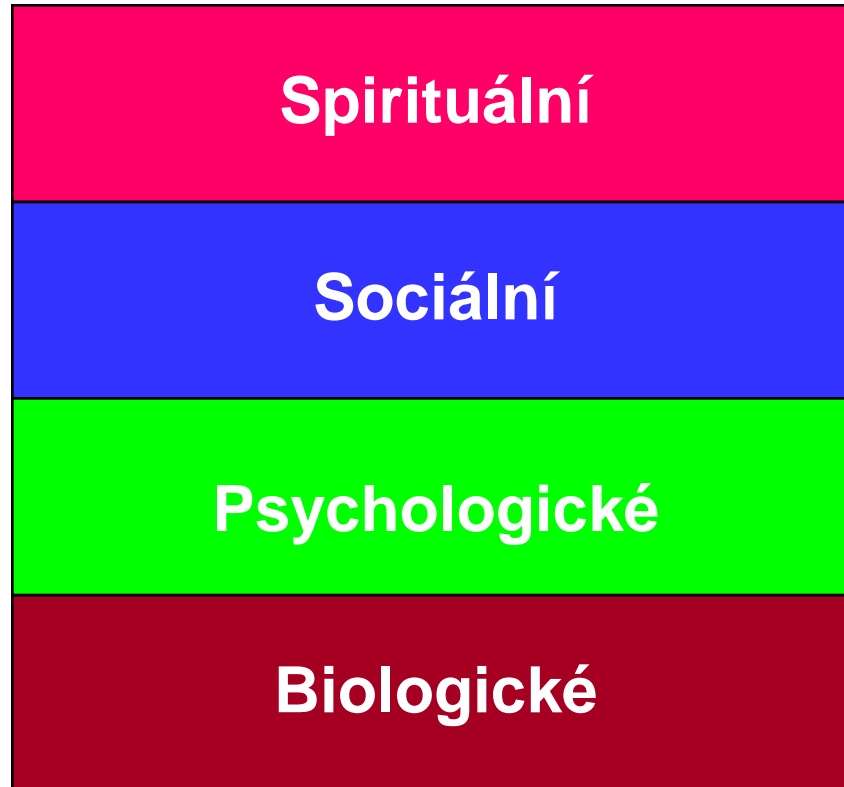
POTŘEBY

„Potřeba je stav organismu, která vzniká z pocitu nedostatku nebo přebytku v oblasti bio-psycho-socio-spirituální.

Naplnění potřeb směřuje k vyrovnaní rovnováhy organismu.“

Marie Šamánková

ZÁKLADNÍ LIDSKÉ POTŘEBY (Maslow)

ZÁKLADNÍ LIDSKÉ POTŘEBY (Maslow + 3D podle EU)

Bio-psycho-socio-spirituální

ZÁKLADNÍ LIDSKÉ POTŘEBY a jejich ohrožení na ARO, JIP, aj.

Bio-psycho-socio-spirituální

Považuji proto za nešťastné, když se v praxi (pobytové sociální služby, lůžková zdravotnická zařízení) ještě i v dnešní době stále setkávám se snahou vytvořit jakýsi plán, návod na saturování potřeb, který vychází z premisy, že většina seniorů/pacientů preferuje stejné potřeby se stejným způsobem jejich saturace.

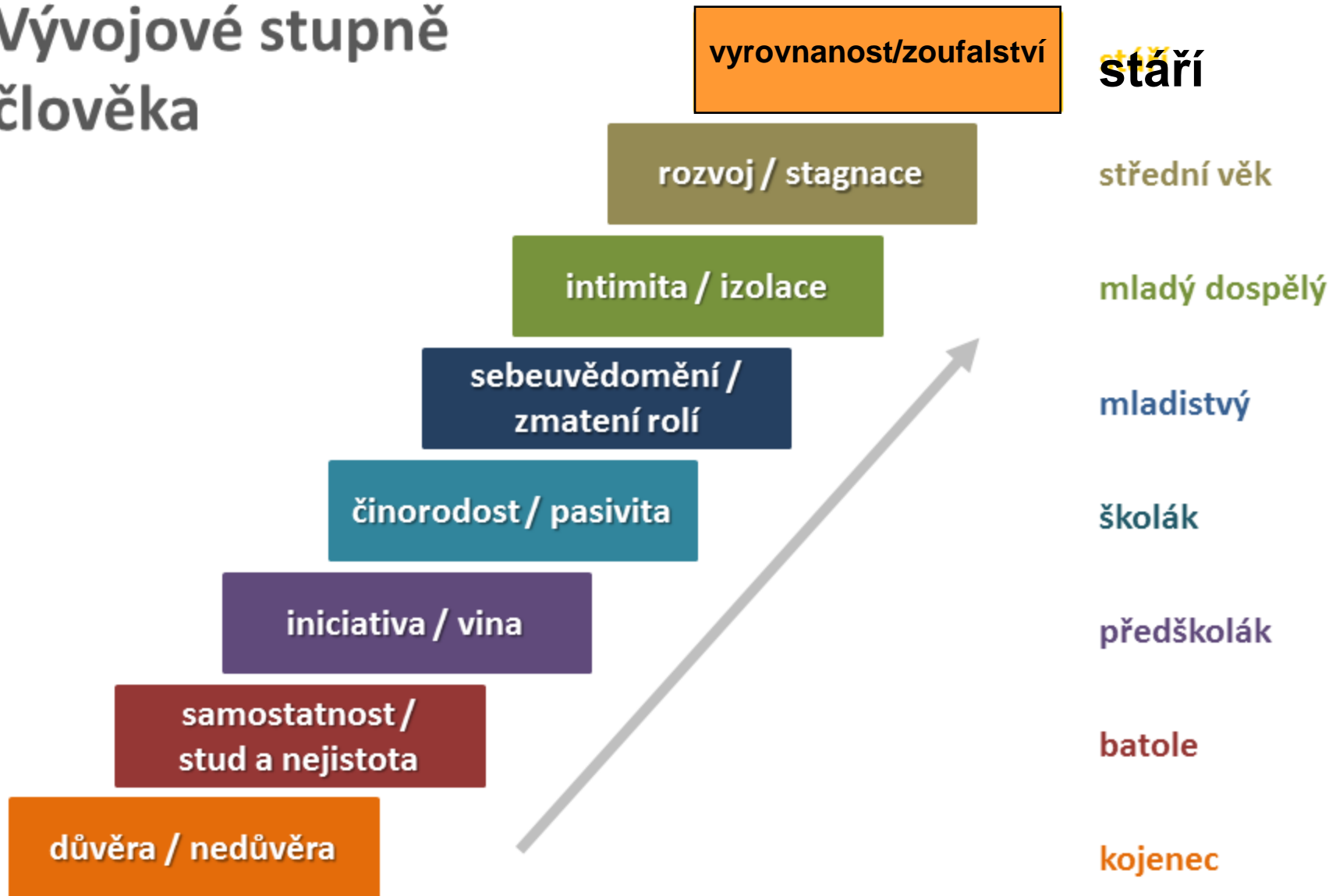
Hugo Příbyl

Například tato dáma...

Pozitivní nebo negativní bilancování

Vývojové stupně
člověka

Erik Homburger Erikson

Je mylné a zavádějící se domnívat, že duchovní nebo-li spirituální potřeby se vztahují pouze k věřícím lidem. Avšak ani příslušnost k náboženskému vyznání nezaručuje naplnění duchovních potřeb. Mimo víry se duchovní potřeby týkají také smyslu života, účelu vlastní existence, může se říct, že všeho, co přesahuje pozemský život. Dávají, měly by dávat, odpověď na otázky: Kdo jsem, kde jsem, kam směřuji?

Hugo Příbyl

Do you have to like your patients?

Blog BMJ 2010

Amy Cuddy

https://www.ted.com/talks/amy_cuddy_your_body_language_shapes_who_you_are

A woman with short blonde hair, smiling, wearing a black short-sleeved dress with a draped neckline. She is standing in a room with dark wood paneling and a window in the background. A speech bubble points to her mouth.

**Rovnátka mám od
biskupa Goebela**

První dvě vlastnosti,
které na druhém bleskově
vyhodnotíme
(a druzí vyhodnotí na nás)
jsou

VŘELOSŤ a KOMPETENCE

**Zatímco si bláhově zakládáme
na kompetenci,**

VŘELOSŤ

JE CENĚNA MNOHEM VÍC

ZÁŠADNÍ KOMUNIKAČNÍ PRAVDA:

Každé sdělení má dvě zcela samostatné roviny:

SOCIÁLNÍ a **PSYCHOLOGICKOU**

**TĚŠÍM SE NA
SPOLUPRÁCI**

SLOVNÍ SDĚLENÍ & **PARAVERBÁLNÍ PRVKY**

TYTO ROVINY BY MĚLY BÝT
SOUBĚŽNÉ,
aby informace byla
VĚROHODNÁ!

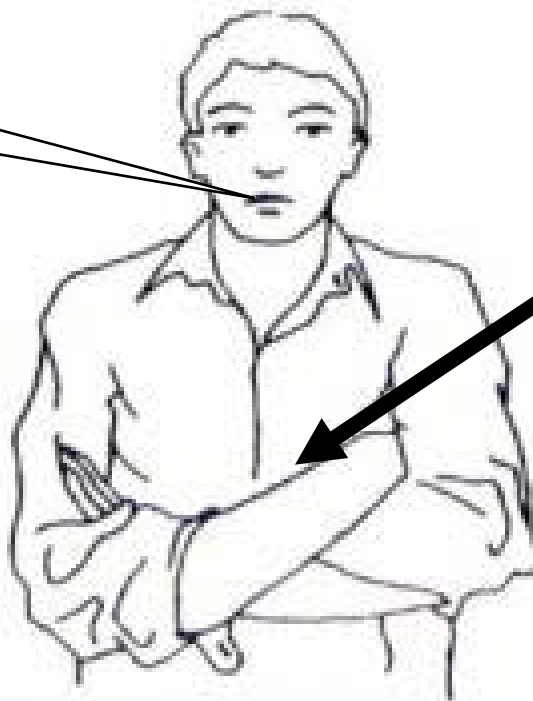
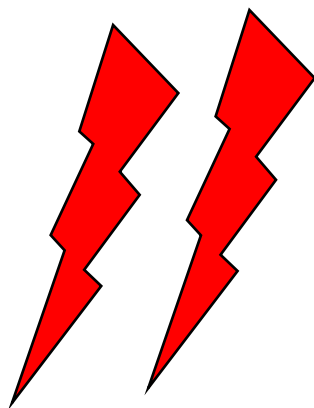
Pokud se rozcházejí, vítězí vždy
ROVINA PSYCHOLOGICKÁ

ZÁSADNÍ KOMUNIKAČNÍ PRAVDA:

Každé sdělení má dvě zcela samostatné roviny:

SOCIÁLNÍ a **PSYCHOLOGICKOU**

**TĚŠÍM SE NA
SPOLUPRÁCI**

ZÁSADNÍ KOMUNIKAČNÍ PRAVDA:

Každé sdělení má dvě zcela samostatné roviny:

SOCIÁLNÍ a **PSYCHOLOGICKOU**

**NE TĚŠÍM SE NA
SPOLUPRÁCI**

**V tomto případě
vítězí NE!**

Experimentálně vyvolaná bolest

Fyziologický roztok + 6-8 slov (analg.)

ÚSTUP BOLESTI

NaCl

Fyziologický roztok bez komentáře

BOLEST TRVÁ

NaCl

versus

Benedetti F, Amanzio M: The neurobiology of placebo analgesia: from endogenous opioids to cholecystikinin. Prog Neurobiol. 1997;52(2):109-25

Experimentálně vyvolaná bolest

**APLIKACE
NALOXONU**

Fyziologický roztok + 8 slov (analg.)

~~ÚSTUP BOLESTI~~

**RUŠÍ
ANALGETICKÝ EFEKT**

Práce prokazující blokádu analgetického účinku placebo naloxonem se ale datují již od roku 1978 (Levine JD et al.: Lancet, 1978;2:654-657)

Benedetti F, Amanzio M: The neurobiology of placebo analgesia: from endogenous opioids to cholecystokinin. Prog Neurobiol. 1997;52(2):109-25

Překonání
komunikačních bariér
způsobených
fyziologickým poklesem
percepčních funkcí
ve stáří

Rizika u starších pacientů

INDEX KŘEHKOSTI (Frail Index)

Rizika u starších pacientů

Raději vůbec méně sedace

CAVE! Benzodiazepiny

A to v obou směrech:

Paradoxní reakce (raději propofol)

Abstinenční syndromy

CAVE! Úroveň vědomí a kognitivních funkcí

Není nutné dělat celý MMSE,
ale není možné spokojit se
s pouhým ujištěním,

CAVE! Úroveň vědomí a kognitivních funkcí

**Ze všech doporučených
pomůcek
nejlépe delirium
diagnostikuje
sestra u lůžka
(2x častěji než lékař).**

Reade MC, Finfer S: **Sedation and Delirium in the Intensive Care Unit**
N ENGL J MED 2014; 370:444-454. DOI: 10.1056/NEJMRA1208705

CAVE! Úroveň vědomí a kognitivních funkcí

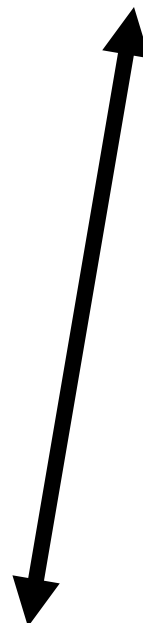
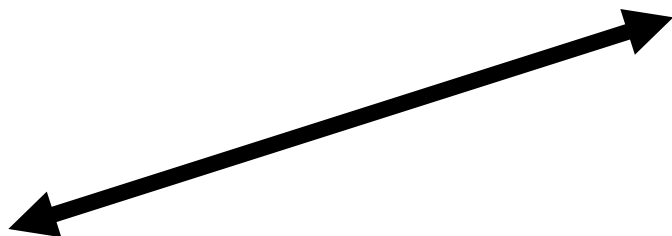
Není nutné dělat celý MMSE, ale není možné se spokojit s pouhým ujištěním.

**U nemocných starších 65 let je delirium
v průběhu prvních tří dnů hospitalizace
spojeno s vyšším rizikem nutného
překlady na JIP nebo úmrtí**

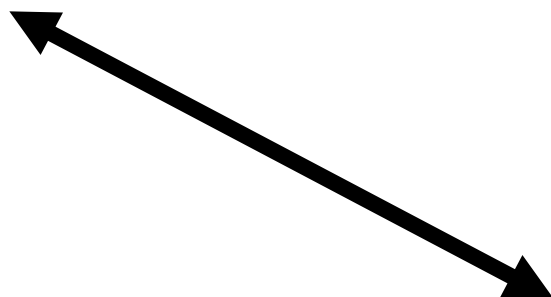
(adjusted OR 8.07; 95% CI 1.91 to 34.14); p=0.005).

Hsieh SJ, et al: **Clinical deterioration in older adults with delirium during early hospitalisation: a prospective cohort study.** BMJ Open. 2015 Sep 9;5(9):e007496

DELIRIUM

BOLEST

AGITOVANOST

Prvky rutinní intenzivní péče

Poškozená tkáň

Endotracheální intubace

Omezující
prostředky

Dekubity

Cévní přístup

Psychická nebo
existenciální
bolest

BOLEST

The diagram features a central word 'BOLEST' at the bottom. Eight arrows point towards this central word from various directions. The arrows originate from the following text labels: 'Poškozená tkáň' (top-left), 'Endotracheální intubace' (top-right), 'Omezující prostředky' (middle-left), 'Dekubity' (middle-right), 'Cévní přístup' (bottom-left), and 'Psychická nebo existenciální bolest' (bottom-right). A vertical arrow also points down from the top center towards the central word.

Abstinence od legálně / ilegálně užívaných látek

Spánková deprivace

**Úzkost přiměřená či
chorobná**

Omezený pohyb

Frustrace

**Deprese jako
rozvrat řídicích
systémů**

Sedace

**Narušení
cirkadiálních
rytmů**

Hluk

**Hlad, žízeň,
narušená
homeostáza**

AGITOVANOST - EMOCE

Abstinence od legálně / ilegálně užívaných látek

Spánková deprivace

Úzkost přiměřená či
chorobná

Omezený pohyb

Frustrace

Deprese jako
rozvrat řídicích
systémů

Sedace

Narušení
cirkadiálních
rytmů

Hluk

Hlad, žízeň,
narušená
homeostáza

AGITOVANOST - EMOCE

The diagram illustrates the factors leading to agitation and emotions during substance abstinence. At the top, the title 'Abstinence od legálně / ilegálně užívaných látek' is centered. Below it, several text blocks are arranged in two columns. On the left, from top to bottom: 'Spánková deprivace', 'Úzkost přiměřená či chorobná', 'Omezený pohyb', 'Frustrace', and 'Deprese jako rozvrat řídicích systémů'. On the right, from top to bottom: 'Sedace', 'Narušení cirkadiálních rytmů', 'Hluk', and 'Hlad, žízeň, narušená homeostáza'. Arrows from each of these text blocks point downwards towards a central point. At the bottom, the text 'AGITOVANOST - EMOCE' is written in large, bold, black capital letters.

"WAITER!—THERE'S SOUP
IN MY SALT!"

Pokročilý věk

Závažnost nemoci

Komorbidity

**Předchozí
mentální
postižení**

**Neurologie
(úraz aj.)**

**Metabolické
abnormity
zřetelné
i skryté**

**Vysazení
léků
(BZD)**

**Spánková
deprivace**

**Vysazení
drogy**

Hluk

**Narušení
cirkadiálních
biorytmů**

**Nezbytná
sedace**

DELIRIUM

Pokročilý věk

Závažnost nemoci

Komorbidity

**Předchozí
mentální
postižení**

**Neurologie
(úraz aj.)**

**Metabolické
abnormity
zřetelné
i skryté**

**Vysazení
léků
(BZD)**

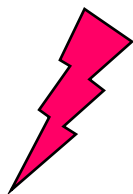
**Spánková
deprivace**

**Vysazení
drogy**

Hluk

**Narušení
cirkadiálních
biorytmů**

**Nezbytná
sedace**

DELIRIUM

Celková anestézie a riziko demence

Demence se může rozvinout jak vlivem anestezie alterací centrálních cholinergních mechanismů, cestou nikotinových a muskarinových receptorů, tak vlivem samotné operace. Kromě pooperačního deliria – POD (30 – 67 %) a pooperační kognitivní dysfunkce – POCD nebyly nalezeny žádné významné rizikové faktory.

Hussain M, et al.: **General anesthetic and the risk of dementia in elderly patients: current insights.** Clin Interv Aging. 2014 Sep 24;9:1619-28

CO TEDY POTŘEBUJEME?

- **Zacházení, jaké budete chtít vy za pár let;**
- **Otevřenou komunikaci s přihlédnutím k našim senzoričným nedostatčům;**
- **Několik vlídných pohlazení;**
- **Veškerou prevenci deliria;**
- **Slušnou stravu a dohled nad tekutinami;**
- **Pocit, že u vás nejsme na obtíž.**

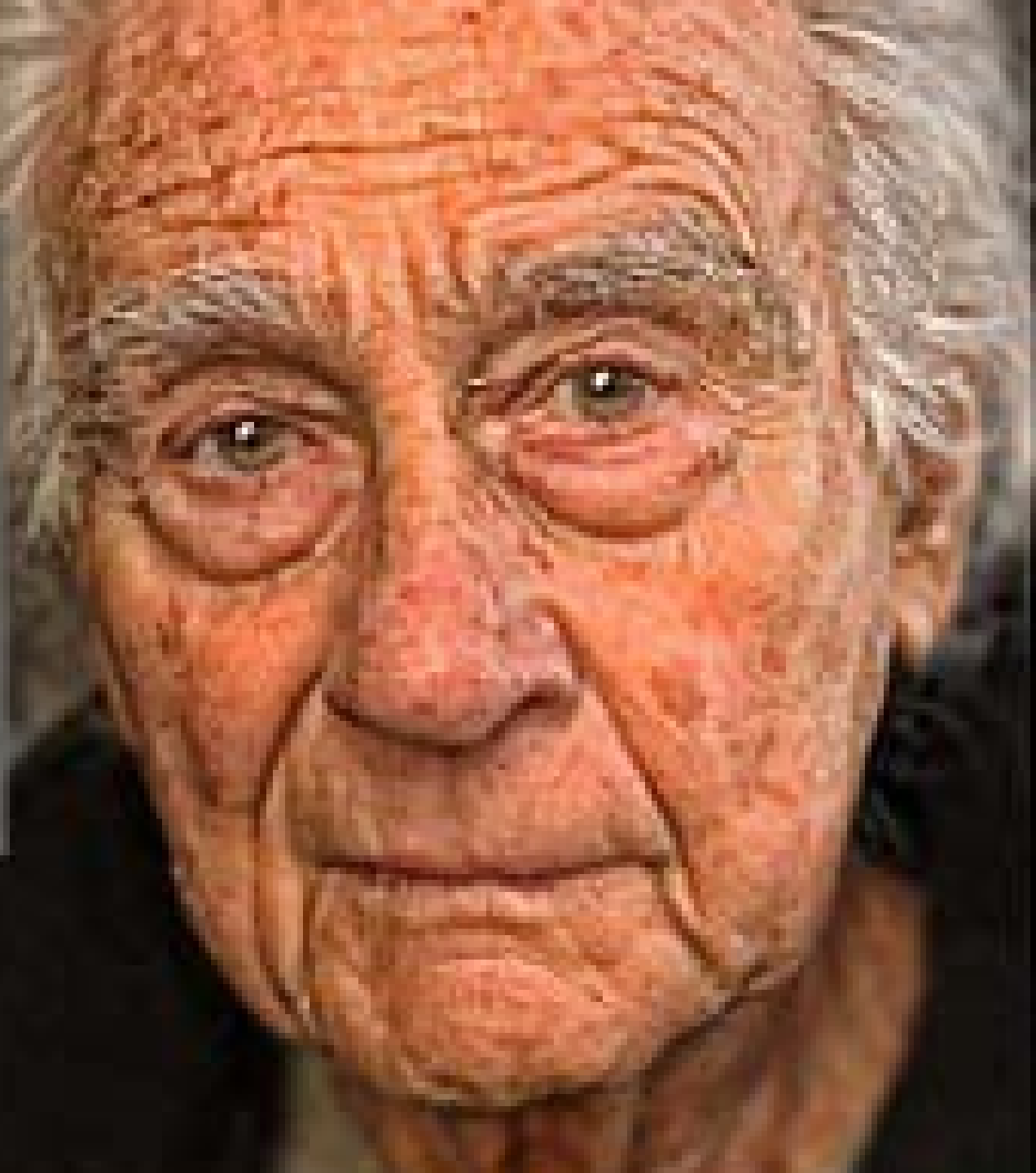
Děkuji vám za pozornost

**NECHCI
BÝT NA
OBTÍŽ**

Prvky rutinní intenzivní péče

Poškozená tkáň

Endotracheální intubace

Omezující
prostředky

Dekubity

Cévní přístup

Psychická nebo
existenciální
bolest

BOLEST

The diagram features a central word 'BOLEST' at the bottom. Eight arrows point towards this central word from various directions. The arrows originate from the following text labels: 'Poškozená tkáň' (top-left), 'Endotracheální intubace' (top-right), 'Omezující prostředky' (middle-left), 'Dekubity' (middle-right), 'Cévní přístup' (bottom-left), and 'Psychická nebo existenciální bolest' (bottom-right). A vertical arrow also points down from the top center towards the central word.

Dosahování potřeb

Odstraňování nedostatků

